לְכוּ בָנִים שִׁמְעוּ לִי

ספר

נעימות אליעזר

פרשת בלק

נתחבר ע"י

ה' אליעזר זוסיא רובין

לזכר נשמת רבותינו הק'
רבי אליעזר זוסיא בן ישראל אברהם זצ"ל
רבי ישראל אברהם בן אליעזר זוסיא זצ"ל

מסקולען

סְקוּלֶעָן

©

כל הזכויות שמורות
למכון נעימות אליעזר סקולען בארה"ק
ואין רשות לצלם או לתרגם או להעתיק
למאגר מידע אפילו חלק מן הספר ללא אישור בכתב

copyright by mechon nemois eliezer skulen. beth shemesh.
rubin

in all countries subscribing to the international copyright union.

PRINTED IN ISRAEL

יצא לאור העולם ע"י

מכון נעימות אליעזר בארה"ק

053-415-2636

הסכמת הרב קלמן ווייס שליט"א
מו"ץ העדה החרדית

בס"ד כ"ז שבט תשפ"א

הנני בזה בשורות האלה לחזק ולאמץ את ידי הבה"ח החשוב והיקר ירא שמים ובעל מדות תרומיות דבוק בלו"נ ברבותינו הק' מסקולען זי"ע ולהבל"ח לכ"ק האדמורי"ם ממשיכי דרכם שליט"א

כמר אליעזר זוסיא רובין ני"ו

אשר ליקט ואיזן דבריהם הקדושים של האדמורי"ם מסקולען זצוק"ל במשך שנים על ענינים שונים בתורה ועבודת השי"ת וכן במה שהביאו מספה"ק תלמידי הבעש"ט הק' בענינים רמים אלו והבה"ח החשוב הנ"ל תורגם אותם ללשון "האידיש" שיהא שימה בפיהם של רבים אשר אינם מבינים בלה"ק

ונקרא שמו "נעימות אליעזר"

ודבר גדול מאד עשה בעמיו לקרב דבריהם הק' אשר מלאים ביר"ש וקדושה בדברים היוצאים מלב טהור וקדוש שבודאי יכנסו ללבם של ישראל לקרבם לעבוד"ה ולתורה וקדושה וע"כ גם ידי תכון עמו להוציא לאור ספר הקדוש הזה ויזכה להפיץ תורתם בקרב ישראל מתוך נחת ובריות גופא ברוב הצלחה וסייעתא דשמיא בכל הענינים אמן:

הכו"ח לכבוד התורה וצדיקי הדור:

קלונימוס קלמן ווייס

הסכמת אב״ד קאסאן שליט״א
מו״ץ העדה החרדית

הנני מצטרף להנ״ל והשי״ת יעזור להרחיב גבולי הקדושה ויתקדש שם שמים בעולם ובזכות זה נזכה בקרוב להתגלות מלך המשיח בב״א:

הסכמת כ״ק מרן אדמו״ר מסערט ויזניץ שליט״א

דער אייבערשטער זאל העלפן אז מ׳זאל זיך קענען מתחזק זיין און מתרומם זיין אויפן דרך פון אונזערע הייליגע רבי׳ס ״לבית סקולען״, און אין סקולען איז דאך אסאך אסאך לייכטער זיך צו מתרומם זיין, ווייל די זיס׳קייט דארטן איז דאך גאר גאר הויעך און דערהויבן און ליכטיג, און איך בין זיכער אז פון אויבן וועלן זיי משפיע זיין שפע עבודת השם פאר די אלע וואס וועלן לערנען אין דעם הייליגן ספר.

[והוסיף: ס׳איז מיר שווער ״נישט״ צו חתמ׳נען אויף אזאנ׳ס].

יעקב בהה״ר מוהר״א זצללה״ה

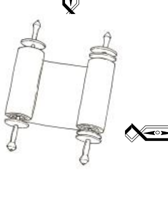

הסכמת כ"ק מרן אדמו"ר מדושינסקיא שליט"א

הנני בזה לחזק ולאמץ ידי הבה"ח היקר זוכה ומזכה את הרבים
כמר אליעזר זוסיא רובין נרו יאיר ויזרח
יהי ד"א עמו בכל אשר יפנה, ויצליח דרכו הטובה על דרך רבותיו הקדושים אשר האירו את ישראל בנועם אמרותיהם וזמירותיהם, ויזכה לראות ברכה בעמלו מתוך הרחבת הדעת וטוב לב תמיד לאויושט"א:

המברך בברכת אהבה
יהושע [illegible] מדושינסקיא

הסכמת כ"ק מרן אדמו"ר מסקולען מאנסי שליט"א

בעזהשי"ת [illegible]
[illegible] החשוב והנגיד [illegible] כמר אליעזר זוסיא רובין נ"י
[illegible] און [illegible]
[illegible] בגשמיות וברוחניות [illegible]
[illegible] ברכה על [illegible]
בשמחה [illegible]
[illegible]
[illegible] הרחבת הדעת
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] מאת ה' חן חסד ורחמים
[illegible] מסקולען שליט"א
[illegible]
[illegible]
[illegible] בשמחה
[illegible]

בעזהשי"ת

הרב משה ראזענבוים

בלאאמו"ר כ"ק מרן אדמו"ר עטת"ר מ'נאנאש שליט"א
ונכד כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק מ'קאראקאס שליט"א

מ'קאראקאס

וראש בית דין צדק כלל השעות לכלל ישראל

פה ארץ הקודש יצ"ו

יום ג' שנכפל בו כי טוב, לסדר 'ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלות נר תמיד', פרשת תצוה, שנת תשפ"א לפ"ק.

הנני בזה לראי' ביד תלמידי הנאמן, היקר והחשוב, אציל רוח ונפש, אב בחכמה ורך בשנים, המופלא ומופלג בתורה ויראת ה' טהורה, משמח אלוקים ואנשים, דבוק ונושם בקדושת רבותיו הקדושים נבג"מ לבית סקולען זי"ע, וידוע מש"א חכז"ל: שהמתחבר לטהור טהור, גריס באורייתא תדירא במסירת הגוף והנפש, וביודעי ומכורי קאמינא עמילתו בתוה"ק בתנאים לא תנאים, בבחינת 'במדבר סיני' ממש, היינו כמוש"כ במדרש: שאם עושים את עצמו כמדבר, רק אז זוכים לתורה שניתנה בסיני, וזה תורה מתוך הדחק באמת, וחרף גילו הצעיר, בדברי תורתו היוצאים מלב טהור, הוא מחזק לבבות נשברות, ומאמץ ברכיים כושלות, וידיים רפות, להגות בתוה"ק, ולהרגיש מתיקות התוה"ק, ומתיקות קיום המצוות, והמתיקות לחיות כיהודי עפ"י התוה"ק, כבר כמה שנים, מידי שבת בשבתו, ומידי מועד במועדו, בנש"ק.

ה"ה הרה"ג רבי אליעזר זוסיא רובין שליט"א

מייסד חבורת משנת אליעזר בארץ הקודש

הנה ראה ראיתי האי סיפרא רבה, והגם שלא עברתי כולה, אבל חלק גדול מזה עברתי, וראיתי שהוא מלא בתורה המביא לידי יר"ש, ולידי חיזוק לעבוד את ה' בכל עת ועידן, והכל יסודתו בהררי קודש, בנוי ומיוסד עפ"י הקדמות מדברות קודש ששמע, וסיפורים שראה ושמע, מהני צדיקיא ששמרו על הגחלת הנשארת לבל תכבה, וחזקה על חבר שאינו מוציא מתחת ידו דבר שאינו מתוקן, והוא עומד על חזקתו. והאמת אגיד שמכל מלמדי השכלתי, והרבה למדתי מרבותי, אבל מתלמידי יותר מכולם, שבנעוריו למדתי אותו האיך יוצרים יצירה של חידוש, והשכיל לעשות עשר ידות, בבחי' תלמיד המחכים את רבו.

אסיים בברכת הדיוט בזכות אבותיה"ק וצוק"ל, יה"ר שיזכה להגדיל תורה ולהאדירה, ולהפיץ מעיינותיו חוצה, מתוך נחת והרחבת הדעת דקדושה, ויזכה לישב באהלה של תורה ויראה, עד זקנה ושיבה טובה. ואל אחי ורעי אמור: קחו ברכה זו אל תוך בתיכם, משנת נעוריו ראשית עריסותיכם, ותשלמו על זה מטוב מעשרותיכם, ותלמדו בו האיך לעבוד את ה' כל ימי חייכם, ועי"ז תראו ברכה והצלחה בכל מעשי ידיכם, עדי נזכה לרגל מבשר ישועה מאלוקיכם, ע"י משיח בן דוד גואליכם, אמן כן יהי רצון בוראכם.

הכ"ד ידידו הדושה"ט באה"ר ובלונ"ח,
המעריך אותו ואת מעשיו הטובים מאוד,
הכו"ח לכבוד התורה הקדושה ולומדיה,
בכל הברכות האמירות בתורת משרע"ה,

הק' משה ראזענבוים

בלאאמו"ר כ"ק מרן אדמו"ר עטת"ר מ'נאנאש שליט"א
ונכד כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק מ'קאראקאס שליט"א

מ'קאראקאס

המצפה לרחמי שמים מרובים

הק' משה ראזענבוים
בעמח"ס
רזי מבאר משה
מ'קאראקאס
ראש בית דין צדק
כלל השעות לכלל ישראל
פה ארה"ק ת"ו

הסכמת רב דקהל אש תמיד בני ברק שליט״א

הנני באתי להמליץ טוב עבור הבה״ח חסידא ופרישא המפורסם בתורותיו ומידות הטובות והישרות מתאבק באפר רגליהם כל צדיקי הדור ובפרט כ״ק האדמורי״ם מסקולען

ה״ה שמו הולך לפניו

מוהר״ר אליעזר זוסיא רובין שליט״א

יה״ר שיזכה תמיד להפיץ מעינתיו חוצה ויזכה תמיד את הרבים בטוב טעם ודעת ואך טוב וחסד ירדפוהו כל ימי חייו בחן של טעם זקנים ויזכה במהרה לקבל פני משיח צדקנו אמן בב״א:

ידידו המכבדו בלב טוב

אריה דוד שטיינהויזר

ורבינו זצ״ל היה אומר תמיד, שלפני שהולכים ללמוד צריכים לכוון לקיים מצות לימוד התורה, כי הרי מצות צריכות כוונה, וממילא וצריך אדם לומר קודם הלימוד בפה מלא:

הֲרֵינִי מוּכָן וּמְזוּמָּן לְקַיֵּם מִצְוַת עֲשֵׂה דְּאוֹרַיְיתָא שֶׁל לִמּוּד הַתּוֹרָה כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בַּתּוֹרָה וּלְמַדְתֶּם אֹתָם וּשְׁמַרְתֶּם לַעֲשֹׂתָם וַהֲרֵינִי עוֹשֶׂה מִצְוָה זוֹ כְּדֵי לְקַיֵּם מִצְוַת בּוֹרְאִי וּכְדֵי לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְהַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל:

לְשֵׁם יִחוּד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּהּ בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ וּרְחִימוּ וּדְחִילוּ לְיַחֵד שֵׁם י״ה בְּו״ה בְּיִחוּדָא שְׁלִים בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל: וִיהִי נֹעַם יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ:

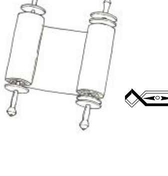

וכ"ק מרן רבינו זצ"ל
היה אומר תמיד בכל הזדמנות:

אז: "לְכוּ בָנִים" – אז ווען איר גייט אוועק פון די התעוררות, דעמאלט'ס: "שִׁמְעוּ לִי" – דעמאלט'ס זאל אייך קלונגען אין די אויער'ן דאס וואס איר האט דא געהערט..!

ווייל בשעת ווען איר זענט דא, דעמאלט'ס זעה איך דאך שוין אליין אז איר הערט מיך אויס, נאר ווען איר גייט "אוועק".. דעמאלט'ס זאל אייך קלונגען אין די אויער'ן דאס וואס איר האט דא געהערט..!

הקדמה

י׳שמחו ה׳חסידים ו׳יגילו ה׳משתוקקים לראות אור כי טוב מאמרי קודש מרז״ל קדושים אשר בארץ המה, ובשבח והודאה להשי״ת שהחיינו וקימנו והגיענו לזמן הזה אני מודה ומשבח לאדון כל על שזכיתי לגמור ספר ״נעימות אליעזר״ על התורה ומועדים באידיש אשר מיוסד על דברי חז״ל ועל דברי רבותינו הקדושים תלמידי הבעל שם טוב הק׳ ותלמידי המגיד זצוק״ל, כדי שכל יהודי פשוט יזכה לשאוב מתורתם של רז״ל אשר מפיהם אנו חיים כל ימינו על אדמתינו, וכדי שכל יהודי פשוט יזכה לדעת את הדרך אשר ילכו בה ואת המעשה אשר יעשון.

והרי כבר ידוע ליודעי חן, כי אמרו רז״ל (יבמות צ״ז.) על כל האומר דבר שמועה מפיהם ששפתותיו דובבות בקבר, ובספר חסידים (ס׳ רכ״ד) איתא שהם מתפללין עליו שם וממליצים טובה עליו עכלה״ק.

ומודה אני לפניך ה׳ אלקי ואלקי אבותי אשר זכיתי להוציא לאור ספר ״נעימות אליעזר״ על התורה ומועדים באידיש אשר מטרתו של הספר הוא אך ורק שכל יהודי יזכה לחיות עם ״שויתי ה׳ לנגדי תמיד״ בכל רגע ורגע ולקיים ״בכל דרכיך דעהו״ במלא מובן המלה.

וברוך הוא אלקינו אשר נתן סיעתא דשמיא בעמלי וזכיתי לראות ברכה בעמלי, אשר אחרי שנים רבות וארוכות זכיתי לברך על המוגמר ולזכות את הרבים בדברים פשוטים וברורים נראים לעינים בעניני עבודת השם יתברך תורה ותפילה ומידות טובות וישרות, ואכן שמע אלקים מתוך סיעתא דשמיא אשר הרגשתי בה על כל צעד ושעל במהלך חיבור ספר זה, ומתוך שבח והודיה להשי״ת על כל הטוב אשר גמלני, הנני עומד עתה ב״פתח השער״ ומתחנן לפני בורא כל עולמים שכה יתן ה׳ וכה יוסיף ויזכני להעלות דבר נאה ומתוקן על שולחן חכמים, ולהוסיף דעת

ותבונה ויראת ה׳ טהורה בתוך לבבות ישראל, ואל יצא מתחת ידי שום מכשול חס ושלום, רק יחזק את האמונה ואת הניצוץ היהודי אשר נמצא בתוך כל אחד ואחד מישראל, ובעזרת השם יתברך יהיה לתועלת הרבים, ובפרט לבחורי ואברכי חוץ לארץ שיותר קל להם ללמוד ספרים "באידיש", והרי כבר כתוב בתורתינו הק׳ בפרשה וילך (ל"א פ׳ י"ט): "ועתה כתבו לכם את השירה הזאת ולמדה את בני ישראל שימה בפיהם", פירוש שכל יהודי יזכה להבין ולהשכיל את התורה בשפה שהוא מבין טוב.

וכאן המקום לציין שכל הספר מתחילה עד הסוף נעשית ע"פ הוראת והדרכת גדולי ישראל על כל צעד ושעל, וזהו אינו רק ספר לקריאה גרידא, כי אם גם ספר של לימוד התורה באמת, יען כי הרי זה משפיע יראת שמים במדה גדושה על לבבות ישראל.

וכאן המקום להודות ולהלל לכל האנשים שעזרו ותרמו ותמכו למען הוצאת ספר זה, יהי רצון מלפני אבינו שבשמים שיזכו לראות אך ורק תענוג ונחת דקדושה מכל יוצ"ח, ויזכו לראות בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצות באמת לאויושט"א.

ובצאתי אפרוש כפי אל ה׳ בתפילה שאזכה לישב באהלה של תורה ולהרביץ תורה ויראה כל ימי חיי, ואזכה לעבוד את השם יתברך בשמחה ובטוב לבב מרוב כל מתוך שמחה של מצוה יחד עם כל ישראל, ואזכה להיות מאלו שמוסיפים יופי לכתר הגדול שנקרא תפארת ישרא"ל זרע אברה"ם אוהבו, מתוך הרחבת הדעת ומנוחה, ומתוך בריות גופא ונהורא מעליא, עדי נזכה בקרוב ליעוד הנביא ומלאה הארץ דעה את ה׳ וברחמים גדולים אקבצך בביאת גואל צדק ובבנין בית המקדש השלישי במהרה בימינו אמן:

אליעזר זוסיא רובין

וַיִּפְתַּח יהו–ה אֶת פִּי הָאָתוֹן

וַיִּפְתַּח יהו–ה אֶת פִּי הָאָתוֹן וגו': לכאורה דארף מען דאך פארשטיין, אז פארוואס רעדן אלע ספרים הק' פון די גרויסע זאך וואס עס איז געשעהן אז: וַיִּפְתַּח יהו-ה אֶת פִּי "הָאָתוֹן" – אז דער אייבערשטער האט אויף גע'עפענט די מויל פון די אייזל פון בלעם הרשע, און אז די אייזל האט אָן געהויבן צו רעדן, און אז דער אייבערשטער האט דאס שוין באשאפן פון: "שֵׁשֶׁת יְמֵי בְּרֵאשִׁית"..?!

עס איז דאך געווען נאך א: "פְּתִיחַת הַפֶּה" וואס מען מאכט נישט קיין שום עסק דערפון, און דאס איז דאך, די: "פְּתִיחַת הַפֶּה" פון דעם "שלאנג" ביי די מעשה פון דעם חטא עץ הדעת, ווייל מיר ווייסן דאך שוין אלע זייער גוט, אז די שלאנג האט דאך אויך געהאט א: "פְּתִיחַת הַפֶּה" ביי די מעשה פון דעם חטא עץ הדעת, און ממילא פארוואס מאכט מען נישט קיין שום עסק פון די: "פְּתִיחַת הַפֶּה" וואס די "שלאנג" האט געהאט ביי די מעשה פון אדם הראשון און דעם חטא עץ הדעת..?! נאר עס איז דא אויף דעם ניין תירוצים.

א) ווייל דארטן ביי די מעשה פון אדם הראשון איז דאך די שלאנג געווען דער ערשטער שלאנג אויף דער וועלט, און ממילא איז נאך נישט געווען אזא גרויסע חידוש אז די שלאנג האט גע'עפענט איר מויל, ווייל עס איז דאך נאך געווען דעמאלט'ס גלייך אין אנהייב פון: "בְּרִיאַת הָעוֹלָם", און ממילא איז דאס נישט געווען אזא גרויסע חידוש, אבער משא"כ דא.. איז דאך דאס

געווען א מורא׳דיגע חידוש, ווייל עס איז דאך נאך קיינמאל נישט געווען אזא זאך אז א אייזל זאל אויף מאכן איר מויל און אָן הייבן צו רעדן.

ב) ווייל ביי אדם הראשון האט דאך די שלאנג סך הכל גע׳עפענט איר מויל און אָן געהויבן צו רעדן צו חוה, אבער משא״כ דא איז דאך געווען א אנדערע זאך אינגאנצן, ווייל דא האט דאך א פראסטע אייזל אויף גע׳עפענט איר ״מויל״ צוזאמען מיט אירע ״אויגן״, ווייל די אייזל האט דאך דא אויך געזעהן דעם: ״מַלְאַךְ יהו-ה״ דריי מאל.

אזוי ווי עס שטייט דאך שוין טאקע בפירוש אין פסוק אין די וואכעדיגע פרשה (קפיטל כ״ב פסוק כ״ג), אז: ״וַתֵּרֶא הָאָתוֹן אֶת מַלְאַךְ יהו-ה נִצָּב בַּדֶּרֶךְ״ וגו׳ – אז די אייזל האט געזעהן דעם: ״מַלְאַךְ יהו-ה״ שטיין אינמיטן די וועג.

און גלייך נאך דעם שטייט דאך שוין טאקע אויך נאך אמאל אין פסוק (קפיטל כ״ג פסוק כ״ה), אז ווען: ״וַתֵּרֶא הָאָתוֹן אֶת מַלְאַךְ יהו-ה״ – אז ווען די אייזל האט געזעהן דעם: ״מַלְאַךְ יהו-ה״, דעמאלט׳ס: ״וַתִּלָּחֵץ אֶל הַקִּיר״ וגו׳ – דעמאלט׳ס האט זי זיך צו געדרוקט צום וואנט.

און גלייך נאך דעם שטייט דאך שוין טאקע אויך נאך אמאל אין פסוק (קפיטל כ״ג פסוק כ״ז), אז ווען: ״וַתֵּרֶא הָאָתוֹן אֶת מַלְאַךְ יהו-ה״ – אז ווען די אייזל האט געזעהן דעם: ״מַלְאַךְ יהו-ה״, דעמאלט׳ס: ״וַתִּרְבַּץ תַּחַת בִּלְעָם״ וגו׳ – דעמאלט׳ס האט זי געהויער׳ט אונטער בלעם, און זי האט נישט געוואלט גיין ווייטער, און ערשט נאך דעם.. האט די אייזל אָן געהויבן צו רעדן.

און ממילא ווענגן דעם איז דאס בכלל נישט גלייך צו די מעשה פון דעם חטא עץ הדעת, ווייל ביי די מעשה פון דעם חטא עץ הדעת האט דאך די שלאנג גארנישט געזעהן, נאר עס איז געווען דעמאלט׳ס א פשוט׳ע: ״פְּתִיחַת הַפֶּה״ אָן קיין שום: ״רְאִיָּה״ מיט דעם, אבער משא״כ דא האט דאך די אייזל אויך געזעהן דעם: ״מַלְאַךְ יהו-ה״ דריי מאל.

ג) ווייל ביי די מעשה פון דעם חטא עץ הדעת איז דאך דאס געווען א: ״פְּתִיחַת הַפֶּה לְדְבַר עֲבֵרָה״, ווייל די שלאנג האט דאך גע׳עפענט איר מויל כדי איין צו רעדן חוה צו טוהן א ״עבירה״ – די שלאנג האט דאך גע׳עפענט איר מויל כדי איין צו רעדן חוה צו עסן פון דעם עץ הדעת: ״אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לֵאמֹר לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ״, און פון א: ״פְּתִיחַת פֶּה לִדְבַר עֲבֵרָה״.. מאכט מען נישט קיין עסק.

ד) ווייל ביי די מעשה פון דעם חטא עץ הדעת האט דאך נישט די שלאנג געמוזט רעדן, נאר די שלאנג האט דאס געטוהן: ״מִדַּעַת עַצְמָהּ״, ווייל זי האט דאך געוואלט איין רעדן חוה צו עסן פון דעם עץ הדעת מיט א גאנצע חשבון פון: ״אַף כִּי אָמַר אֱלֹקִים לֹא תֹאכְלוּ מִכֹּל עֵץ הַגָּן״, און זי האט דעמאלט׳ס געזאגט פאר חוה, אז דו ווייסט..?!

דער אייבערשטער האט אויך געזאגט אז מען מעג נישט אָן רירן דעם עץ הדעת, און זי געוויזן פאר חוה, אז.. געב א קוק, דאס איז נישט אמת, ווייל מען שטארבט נישט אויב מען רירט אָן דעם עץ הדעת, און זי האט דעמאלט׳ס געגעבן א שטופ אריין חוה אין דעם בוים פון דעם עץ הדעת, און זי האט געזאגט פאר חוה, אז דו זעהס׳ט..?! עס איז דיר גארנישט געשעהן, דו ביזט נישט געשטארבן, און זי האט ״ליצנות״ געמאכט מיט איר מויל, און

פון אזא: ״פְּתִיחַת הַפֶּה״ מאכט מען נישט קיין עסק, ווייל זי האט דאך נישט געמוזט עפענען איר מויל און רעדן.

אבער משא״כ דא ביי די מעשה פון בלעם, האט דאך נישט די אייזל געהאט קיין צוויי ברירות, ווייל דער אייבערשטער האט דאך איר גע׳עפענט דאס מויל, און דער אייבערשטער האט דאך איר געהייסן רעדן.

אזוי ווי עס שטייט דאך שוין טאקע בפירוש אין פסוק אין די וואכעדיגע פרשה (קפיטל כ״ב פסוק כ״ח), אז: וַיִּפְתַּח ״יהו-ה״ אֶת פִּי הָאָתוֹן – אז דער ״אייבערשטער״ האט גע׳עפענט די מויל פון דעם אייזל, און דער אייבערשטער האט איר געהייסן רעדן, און ממילא וועגן דעם איז דאס נישט גלייך צו די מעשה פון דעם חטא עץ הדעת.

ה) און נאך א תירוץ קען מען ענטפער׳ן בדרך צחות, אז די סיבה פארוואס מען מאכט נישט קיין עסק פון די: ״פְּתִיחַת הַפֶּה״ פון דעם שלאנג איז, ווייל דארטן ביי די מעשה פון דעם חטא עץ הדעת האט דאך די שלאנג גערעדט צו ״חוה״ – צו א ״פרוי״, און מיר ווייסן דאך שוין אלע זייער גוט, אז עס שטייט דאך שוין אין די משנה אין אבות (פרק א׳ משנה ה׳), אז די תנא פון די משנה זאגט אונז דארטן, אז: ״אַל תַּרְבֶּה שִׂיחָה עִם הָאִשָּׁה״ – אז א מענטש זאל נישט פארמערן צו רעדן מיט א ״פרוי״, און: ״קַל וָחֹמֶר בְּאֵשֶׁת חֲבֵרוֹ״.

און ממילא וועגן דעם האט מען נישט געמאכט קיין עסק פון די: ״פְּתִיחַת הַפֶּה״ וואס די שלאנג האט געהאט צו חוה, ווייל די שלאנג האט דאך געפירט א גאנצע שמועס מיט חוה, און דאס איז דאך אנטקעגן די הלכה, און

ממילא וועגן דעם האט מען נישט געמאכט קיין עסק פון די: "פְּתִיחַת הַפֶּה" פון דעם שלאנג, און מען רעדט נישט פון דעם.

ו) ווייל עס איז דאך שוין באקאנט פאר א יעדעם איינעם די באקאנט'ע ווארט וואס די וועלט זאגט, אז: "אויב עס טוט ווייי".. דעמאלט'ס: "שרייט מען"..! און די אייזל דא ביי די מעשה פון בלעם האט דאך דא געהאלטן נאכן באקומען דריי שטארקע קלעפ פון דעם בלעם הרשע, און ממילא וועגן דעם האט זי גע'עפענט איר מויל, זי האט גע'עפענט איר מויל מיט רעכט.

ווייל מען האט דאך איר צוזאם געשלאגן דא אומזיסט, אבער דארטן ביי דעם חטא עץ הדעת, האט דאך די שלאנג גערעדט אין די וועלט אריין, און עס האט דאך בכלל נישט אויס געפעלט צו רעדן דעמאלט'ס, און ממילא פארוואס רעדסטו..?! פארוואס רעדסטו..?! פארוואס רעדסטו..?!

עס שטייט דאך שוין אין די משנה אין אבות (פרק א' משנה י"ז), אז די תנא פון די משנה זאגט, אז: "וְלֹא מָצָאתִי לַגּוּף טוֹב אֶלָּא שְׁתִיקָה" – אז איך האב נישט געטראפן קיין בעסער'ע זאך פארן גוף ווי צו שווייגן, און ממילא פארוואס רעדסטו דעמאלט'ס אין די וועלט אריין..?! עס איז דאך: "וְלֹא הַמִּדְרָשׁ הוּא הָעִקָּר אֶלָּא הַמַּעֲשֶׂה" – די מדרש איז דאך נישט די עיקר, נאר די עיקר איז, דאס מקיים צו זיין בפועל ממש און נישט רעדן..?! און ממילא וועגן דעם איז דאס נישט גלייך צו די מעשה פון דעם חטא עץ הדעת.

ז) ווייל דארטן ביי די מעשה פון דעם חטא עץ הדעת האט דאך די שלאנג גערעדט צו "חוה", און "חוה" איז דאך נאך דעמאלט'ס געווען א "צדקת", און אפילו נאך דעם אויך, ווייל אדם און חוה האבן דאך ביידע "תשובה"

געטוהן שפעטער כידוע, און ממילא די שלאנג האט דאך געהאט א: ״פְּתִיחַת הַפֶּה״ צו ״צדיקים״.

אבער משא״כ דא איז די: ״פְּתִיחַת הַפֶּה״ געווען גאר א גרויסע חידוש, ווייל דא האט דאך די אייזל גע׳עפענט איר מויל צו א ״רשע מרושע״ וואס האט געזאגט אויף כלל ישראל אז: עַתָּה לְכָה ״קָבָה״ לִּי אֹתוֹ..! און רש״י הק׳ זאגט דאך אונז שוין טאקע אויך אין די וואכעדיגע פרשה, אז די לשון: ״קָבָה״ איז דאך אסאך א גרעסער׳ע לשון קללה ווי די לשון: ״אָרָה״ וואס בלק האט געזאגט.

און רש״י הק׳ זאגט דאך אונז שוין טאקע אויך קלאר אין די וואכעדיגע פרשה בזה הלשון, אז: ״וּבִלְעָם הָיָה שׂוֹנְאָם יוֹתֵר מִבָּלָק״ – אז בלעם הרשע איז דאך געווען אסאך א גרעסער׳ע: ״שׂוֹנֵא יִשְׂרָאֵל״ ווי בלק..!

און ממילא מיר קענען זיך דאך נישט פָאר שטעלן וואס דאס מיינט ״בלעם הרשע״ וואס דער אייבערשטער האט איהם קלאר אָן געזאגט אז: ״לֹא תֵלֵךְ עִמָּהֶם״ – אז ער זאל נישט גיין מיט די שרי בלק, און אף על פי כן האט ער נישט געפאלגט דעם אייבערשטן, נאר ער איז יא געגאנגען, און ער האט דער צערענ׳ט דעם אייבערשטן, אזוי ווי עס שטייט דאך שוין טאקע בפירוש אין פסוק אין די וואכעדיגע פרשה (קפיטל כ״ב פסוק כ״ב), אז: ״וַיִּחַר אַף אֱלֹקִים כִּי הוֹלֵךְ הוּא״.

און ממילא אזא זאך.. אז עס זאל קענען זיין א: ״פְּתִיחַת הַפֶּה״ פאר אזא אדם ״רשע״, און נאך דערצו בשעת זיין עוולה.. דאס איז שוין געווען גאר א

גרויסע חידוש, און ממילא וועגן דעם איז דאס נישט גלייך צו די מעשה פון דעם חטא עץ הדעת.

ח) ווייל ביי די מעשה פון דעם חטא עץ הדעת האט דאך די שלאנג באקומען ״דריי עונשים״ אויף דעם וואס זי איז געווען א: ״מֵסִית״ – אויף דעם וואס זי האט זיך באנוצט מיטן מויל איין צו רעדן חוה צו זינדיגן, אזוי ווי עס שטייט דאך שוין טאקע אין פסוק אין פרשת בראשית (קפיטל ג׳ פסוק י״ד), אז: ״וַיֹּאמֶר יהו-ה אֱלֹקִים אֶל הַנָּחָשׁ״ – אז דער אייבערשטער האט געזאגט פאר די שלאנג, אז וויבאלד: ״כִּי עָשִׂיתָ זֹּאת״ – אז וויבאלד דו האסט דאס געטוהן, ממילא וועסטו באקומען דריי עונשים.

א) אז: ״אָרוּר אַתָּה מִכָּל הַבְּהֵמָה וּמִכֹּל חַיַּת הַשָּׂדֶה״ – אז פאר שאלטן זאלסטו זיין פון אלע בהמות און חיות.

ב) אז: ״עַל גְּחֹנְךָ תֵלֵךְ״ – אז דו וועסט אָן הייבן צו גיין אויף דיין בויך, ווייל דו וועסט פארלירן דיינע פוס, און מען האט איר טאקע דעמאלט׳ס גלייך אפ געשניטן אירע פוס.

ג) אז: ״וְעָפָר תֹּאכַל כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ״ – אז דו וועסט עסן זאמד דיין גאנץ לעבן, און אין אלעס וועסטו שפירן א טעם פון זאמד.

אבער משא״כ דא ביי די מעשה פון די אייזל, איז דאך די אייזל בכלל נישט געשטראפט געווארן אויף איר: ״פְּתִיחַת הַפֶּה״, נאר פארקערט, עס איז גאר דא אסאך ספרים הק׳ וואס טענה׳נען, אז די אייזל איז גאר באלוינט געווארן פאר דעם, און די ספרים הק׳ ברענגען אראפ, אז די אייזל פון בלעם איז גאר

ארויף אין הימל לעבעדיגערהייט, (ועיין במדרשי חז"ל), און ממילא וועגן דעם איז דאס בכלל נישט גלייך צו די מעשה פון דעם חטא עץ הדעת.

ט) ווייל ביי די מעשה פון דעם חטא עץ הדעת האט זיך דאך גע'האנדל'ט פון א שלאנג וואס האט גערעדט: "דְבָרִים הָאֲסוּרִים", ווייל די שלאנג האט דאך גערעדט "ליגענט", ווייל די שלאנג האט דאך געזאגט פאר חוה, אז: "כְּשֵׁם שֶׁאֵין מִיתָה בִּנְגִיעָה כַּךְ אֵין מִיתָה בַּאֲכִילָה" – אז פונקט אזוי ווי עס איז נישט דא קיין מיתה ווען מען רירט אָן דעם עץ הדעת, (ווייל איך האב דאך דיר אריין געשטופט אין דעם בוים, און דו זעהס'ט דאך אז דו ביזט נישט געשטארבן), אזוי אויך שטארבט מען נישט ווען מען עסט פון דעם עץ הדעת, און א: "פְּתִיחַת הַפֶּה" צו רעדן: "שֶׁקֶר" און: "דְבָרִים הָאֲסוּרִים".. הייסט ניט אמאל קיין: "פְּתִיחַת הַפֶּה"..!

און דאס איז טאקע די יסוד צו וואו מיר ווילן דא אָן קומען, אז א: "פְּתִיחַת הַפֶּה" צו רעדן: "דְבָרִים הָאֲסוּרִים" הייסט ניט אמאל קיין: "פְּתִיחַת הַפֶּה"..!

און דאס איז דאך טאקע א מורא'דיגע יסוד פאר א יעדע יודיש קינד, און מען דארף דאך דאס שטענדיג געדענקען, אז אויב רעדט מען ח"ו שלעכט'ס אויף א צווייטן, דעמאלט'ס פארלירט מען דעם מויל אינגאנצן, און אזוי ווי צדיקים האבן דאך אונז שוין טאקע געזאגט, אז אויב רעדט מען: "דְבָרִים הָאֲסוּרִים" ווי: "שֶׁקֶר אוֹנָאַת דְּבָרִים לָשׁוֹן הָרַע וּרְכִילוּת וְכַדּוֹמֶה", דעמאלט'ס האט מען נישט קיין מויל בכלל, נאר מען האט א לאך אין קאפ.

און ממילא וועגן דעם דארף מען טאקע זיין זייער שטארק געווארענט נישט צו רעדן ח"ו קיין: "דְבָרִים הָאֲסוּרִים", און נישט אריין ברענגען קיין שמוץ

אין דעם: "פַּלְטִין שֶׁל מֶלֶךְ" חס ושלום, און ח"ו נישט שמוציג מאכן דעם מויל וואס מען נוצט צו לערנען און צו דאווענען און צו לויבן דעם הייליגן באשעפער.

און מען זעהט דאך שוין טאקע אויך ביי יוסף הצדיק, אז יוסף הצדיק האט גערעדט מיט זיינע ברודער'ס אין: "לָשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ", ווייל ער האט זיי געוואלט ווייזן מיט דעם, אז.. ניין, איך האב גארנישט: "מְשַׁנֶּה" געווען בשעת ווען איך האב זיך אויף געהאלטן אין דעם טמא'נעם לאנד מצרים, איך האב גארנישט: "מְשַׁנֶּה" געווען דא, אפילו נישט מיין: "לָשׁוֹן" – אפילו נישט מיין "שפראך".

און טראץ דעם וואס קיינער האט נישט גערעדט קיין: "לָשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ" אין דעם טמא'נעם לאנד מצרים, האט אבער יוסף הצדיק נאך אלץ גערעדט: "לָשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ", און ער איז געבליבן מיט זיין הייליגע שפראך: "לָשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ".

ווייל יוסף הצדיק האט נישט געוואלט ח"ו פוגם זיין אין דעם: "קְדֻשַּׁת הַדִּבּוּר" און מטמא זיין דעם: "פַּלְטִין שֶׁל מֶלֶךְ" – זיין הייליג מויל, און ווען רחל אמינו האט געהאט געזאגט יארן פריער ווען יוסף הצדיק איז געבוירן געווארן די ווערטער: "אָסַף אֱלֹקִים אֶת חֶרְפָּתִי", איז דאך געלעגן אין דעם א מורא'דיגע נביאה, ווייל די ווערטער: "**אָסַף** אֱלֹקִי**ם** אֶ**ת** חֶרְפָּתִי" – איז דאך טאקע אויך סופי תיבות: "פִּי תָּם" – א גאנצע מויל, ווייל יא טייערע יודן, יוסף הצדיק האט נישט געוואלט ח"ו פוגם זיין אין דעם: "בְּרִית הַלָּשׁוֹן", נאר ער האט געוואלט בלייבן מיט א גאנצע הייליגע מויל בשלימות.

און דער ענין ווערט דאך שוין טאקע אויך דערמאנט אין פרשת וארא (קפיטל ח׳ פסוק ה׳), ווייל צדיקים האבן דאך געטייטש׳ט אויף דעם פסוק: ״הִתְפָּאֵר עָלַי לְמָתַי אַעְתִּיר לְךָ וְלַעֲבָדֶיךָ״ וגו׳, אז דאס קומט אָן צו ווארענען א מענטש פאר עס קומט אָן די הייליגע טעג, אז אויב וועסטו נישט תשובה טוהן אויף דעם וואס דו האסט גערעדט שלעכטע זאכן מיט דיין מויל, דעמאלט׳ס וועסטו דאך נישט קענען דאווענען צום הייליגן באשעפער, און דו ווייסט ווען דו נישט קענען דאווענען צום הייליגן באשעפער..?!

אין די צייט וואס איז מרומז אין די ווערטער: ״לְמָתַי אַעְתִּיר לְךָ וְלַעֲבָדֶיךָ״, און די ווערטער: ״לְמָתַי אַעְתִּיר לְךָ וְלַעֲבָדֶיךָ״ – איז דאך ראשי תיבות: ״אֱלוּל״ – אין: ״חֹדֶשׁ אֱלוּל״, ווייל יא ר׳ יוד, אין: ״חֹדֶשׁ אֱלוּל״..! דעמאלט׳ס וועסטו נישט קענען דאווענען צום הייליגן באשעפער אויב דו וועסט נישט תשובה טוהן אויף דעם וואס דו האסט גערעדט: ״דְבָרִים הָאֲסוּרִים״ מיט דיין מויל, און ממילא: ״נְצֹר לְשׁוֹנְךָ מֵרָע״:

לְמָתַי אַעְתִּיר לְךָ וְלַעֲבָדֶיךָ!

און מיט דעם ענדיגן מיר: אז מיר זאלן זוכה זיין אז ווען עס וועט זיין: ״אָסֻרָה נָּא״ – ווען מען וועט אוועק גיין פון דעם גרויסן התעוררות, זאל אבער נאך אלץ זיין:

״וְאֶרְאֶה אֶת הַמַּרְאֶה הַגָּדֹל הַזֶּה״..!

תם ולא נשלם!

שבח ושירה לאל בורא עולם!

לְכוּ בָנִים שִׁמְעוּ לִי..!

יצא לאור העולם בעזרת השם יתברך

ערש"ק פרשת בלק שנת תשפ"ה

ע"י תלמידי וחסידי סקולען

בעירנו בית שמש ת"ו

סקולען

בית שמש

ע"ש רבוה"ק זיע"א

בנשיאות ראש חבורתינו שליט"א